

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научно- истражувачка работа			
2.	Код	4PF200123			
3.	Студиска програма	граѓанско право – втор циклус студии (едногодишни)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, граѓанско – правна катедра			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва / I	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев, Проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите и усвојување на основни знаења по предметот Методологија на научно-истражувачката работа. Оспособување на студентите за научно- истражувачка работа преку продлабочено запознавање со основните методи и техники на истражување во Општествените науки.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Методологија на општествени истражувања - Квалитативен пристап - Набљудување - Интервју - Анализа на документи - Проучување на случај - Квантитативен пристап - Анкета - Обработка на податоци и статистички техники - Истражувачки дизајн или Скица - Анализа на податоци од квалитативен и квантитативен пристап - Изготвување на истражувачки извештај 				
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Семинарска работа, Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10

	17.3.	Активност и учество		20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	В. Лоренс Њуман	Општествено истражувачки методи	Просветно дело	2009
	2.	Џенет Батолф Џонсон Х. Т. Рејнолдс Џејсон Д. Мајкоф	Истражувачки методи на политичката наука	Академск и печат	2009
	3.				
22.2.	Ред. број				
	1.	Peter Cane and Herbert Kritzer	The Oxford Handbook of Empirical Legal Research	Oxford University Press	2010
	2.	Dawn Watkins and Mandy Burton (ed)	Research Methods for Law	Routledge	2013
	3.	Mike McConville and Wing Hong Chui (ed)	Research Methods for Law	Edinburgh University press	2007

Прилог бр.3		Предметна програма на втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Општ дел на граѓанско и стварно право
2.	Код	4PF240123
3.	Студиска програма	граѓанско право – втор циклус студии (едногодишни)
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет при УГД, Катедра за граѓанско право

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Игор Камбовски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Наставната програма по предметот општ дел на граѓанско право и стварно право има за цел студентите да се стекнат со теоретски познавања од областа на општиот дел на граѓанското право и стварното право. Преку наставната програма од кандидатот се очекува: -да се запознае системот на граѓанското право и граѓанскоправните институти во правниот систем на Република С. Македонија; -да се запознае со позитивните прописи во Р. С. Македонија со кои се уредени граѓанскоправните односи; -да се стекне со способност за толкување и апликација на позитивноправните норми од областа на граѓанското и стварното право; -да се стекне со способност за продлабочена анализа на системот на граѓанското право; -да се запознае со компаративното право од оваа област на земјите од соседството, на земјите членки на Европската унија, како и со англосаксонското право.</p> <p>Концепцијата на наставната програма по делот посветен на стварното право има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на стварното право како исклучително значајна и актуелна сфера во правниот систем на Р. С. Македонија. Од кандидатот пред се очекува: да се запознае со системот на стварното право и правната регулатива од оваа област. да се запознае со стварноправните институти што постојат во правниот систем на Република Македонија. да стекне продлабочени знаења за стварните субјективни права, нивната содржина, начин на стекнување, формите на заштита на стварите субјективни права и престанокот на субјективното право; да се запознае со компаративното право од оваа област на земјите од соседството и земјите членки на Европската унија.</p> .				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Предмет на граѓанското право; Структура на граѓанското право според пандектниот систем (општ дел на граѓанското право, стварно право, облигационо право и наследно право); Метод на граѓанското право и негови принципи (слободна иницијатива, еднаквост, преносливост, имотна санкција, совесност и чесност, правичност, правна сигурност); Граѓанскоправни односи и видови (стварноправни, облигационоправни и наследноправни); Претпоставки за настанување на граѓанскоправните односи (субјекти, објекти и правни факти); Способности и атрибути; Содржина на граѓанскоправните односи; Објекти на граѓанскоправните односи; Правни факти (настани и човекови дејствија); Вршење на граѓанските субјективни права (злоупотреба на правата, колизија), Застапување; Застареност; Заштита на граѓанските субјективни права. Поимот стварно право; Поимот стварноправни односи; Карактеристики на стварноправните односи; Поим и видови стварни субјективни права (сопственост, службеност, залог, реален товар, стварноправен долготраен закуп); Стварите како објект на стварноправните односи; Поделба на стварите, Основни облици на правото на сопственост; Подоблици на правото на сопственост; Стварни права на странци, Соседско право, Стекнување на правото на сопственост во правниот систем на Р. С. Македонија; Другите стварни права во правниот систем на Р. С. Македонија; Правен режим на владението; Правен режим на службеноста; Заштита на стварните субјективни права.</p> .				

12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30			
	17.3.	Активност и учество	70			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество во наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р.Живковска, Т. Пржеска	Општ дел на граѓанското право	Европа 92, Скопје	2021
2.	И. Камбовски	Граѓанско право-Општ дел	УГД, Правен факултет, Штип	(во подготовка)		

		3.	И. Камбовски	Стварно право	УГД, Правен факултет, Штип	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Водинелић	Граѓанско право	Службени гласник, Београд	2014
		2.	З. П. Рашовић	Граѓанско право	Правни факултет у Подгорици	2009
		3	З. П. Рашовић	Стварно право	Правни факултет у Подгорици	2010
		4.	А. Гамс	Увод у граѓанско право	Савремена администрација, Београд	1985
		5.	Н. Планојевић	Стварно право у пракси	Правни факултет Крагујевац	2012

Прилог бр.3		Предметна програма на втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Облигационо право			
2.	Код	4PF240223			
3.	Студиска програма	Правни студии по граѓанско право 60 кредити, едногодишни			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Семестар 1 први	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Марија Амповска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на општата теорија односно општото учење за облигационите односи кое вклучува изучување најпрво на изворите и начелата на облигационото право, настанување на обврските преку посебните облигационо - правни факти, дејство на истите, промена на страните и содржината на односите, начините на престанување како и институтот застареност. Општото учење за облигационите односи го опфаќа и општиот дел на договорите и односите настанати со причинување на штета, како и карактеристиките на останатите облигациони односи – стекнувањето без основ, работоводство без налог и еднострана изјава на волја.				

11.	Содржина на предметната програма:			
	1. Поим и извори на облигационото право 2. Начела на облигационото право 3. Поим, карактеристики и видови на облигациони односи 4. Настанување на облигационите односи (страни, предмет, облигационо-правни факти), содржина и дејство на облигационите односи 5. Промени во облигационите односи и посебно за облигациони односи со сложени страни, парични облигациони односи и облигациони односи со повеќе предмети 6. Престанување на облигационите односи 7. Општо за договорите и општи услови за настанување 8. Дејство, престанување и раскинување на договорите 9. Настанување на облигациони односи со причинување на штета 10. Општо за видови одговорност и надоместување на штета 11. Стекнување без основ 12. Работоводство без налог и еднострана изјава на волја			
12.	Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, усно и писмено излагање на студентите и разработка на случаи на облигациони односи од судската практика преку анализа на истите од аспект на општата теорија а облигационото право			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60=180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење - задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Минимум 60 проценти од секоја активност		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и анкетирање на студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гале Галев и Јадранка Дабовиќ Анастасовска	Облигационо право	ЦЕППЕ, Скопје	2009
		2.	Марија Амповска	Облигационо право општ дел	УГД, Штип	2022
		3.	Марија Амповска	Историски и компаративен развој на граѓанско-правната одговорност за штета	Тринга Дизајн Тетово	2015
		4.	Stevan Jaksic	Obligaciono parvo opsti dio	Veselin Maslesa Sarajevo	1960
		5.	Оливер Антич	Облигационо право	Београд	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број				
		1.	Марија Амповска	Практикум по Облигационо право	УГД, Штип	2019
		2.	Марија Амповска	Основ на граѓанско-правната одговорност за причинета штета	УГД, Штип	2017
		3.	Кирил Чавдар, Кимо Чавдар	Закон за облигационите односи, коментари, објаснувања, практика, предметен регистар	Академик Скопје	2008
		4.	Радишич Јаков	Облигационо право – општи део	Београд	2004
	5.	Слободан Перович	Коментар Закона о облигационим односима книга 1	Београд	1995	

Прилог бр.3		Предметна програма на втор циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на осигурување
2.	Код	4PF240323
3.	Студиска програма	Правни студии по граѓанско право 60 кредити едногодишни

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за граѓанско право		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Семестар 1	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Марија Амповска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимот и дефиницијата на осигурувањето според нашето позитивно право и да ги изучат општите правила за осигурување на лица и имот, како и посебните правила за осигурување на имот и лица во нашето право, поимот на осигурување од автоодговорност, како и други видови на задолжително осигурување, поимот реосигурување како и изучување на супервизијата во осигурувањето.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Општо за осигурувањето (Улога и значење на осигурувањето, поим и дефиниција, извори на правото на осигурување и видови осигурување- поделба 2. Основни поими кај општите правила за осигурување на имот и лица – ризик, сума на осигурување, премија, осигурен случај 3. Општи правила за настанување на осигурувањето – правна природа, страни на облигациониот однос и содржина, односно права и обврски на страните кај договорот за осигурување 4. Општи правила за престанок на осигурувањето, губење на права од осигурување, застареност, 5. Осигурување на имот – начело на надомест, цел на осигурување на имот, спречување на осигурен случај. Ограничување на осигурени ризици 6. Надосигурување, подосигурување и суброгација кај осигурување имот 7. Задолжително осигурување во сообраќајот – поим, видови, општи правила и правила за гарантен фонд и зелена карта 8. Општо за осигурување на лица 9. Осигурување на живот – општи правила, општи и посебни услови и осигурување живот во корист на трето лице 10. Осигурување од несреќен случај 11. Осигурувањето според Закон за супервизија на осигурувањето 12. Однос на осигурувањето со отштетното право			
12.	Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20 часови

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	20 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Минимум 60 проценти од секоја активност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и анкетаирање на студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Амповска	Право на осигурување	УГД Штип	2021
		2.	Воган Емет, Воган Тереза	Основи на ризик и осигурување	Академски печат Скопје, програма за преводи на Влада на Р.М.	2009
		3.		Закон за облигационите односи	Службен весник на Република Македонија“ бр. 18/2001 со подоцнежните измени	
4.		Закон за супервизија на осигурувањето	Службен весник на Република Македонија бр. 30 од 2012 година			

		5.		Закон за задолжително осигурување во сообраќајот	Службен весник на РМ бр. 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/2011 и 135/2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тито Беличанец	Осигурување според Законот за супервизија на осигурувањето	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје,	2010
		2.	Наташа Томич	Право осигурања	Службени гласник Републике Србије, Београд	2019
		3.	Марија Амповска	Отштетно право	УГД	2020

Прилог бр.3		Предметна програма на втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Семејно право			
2.	Код	4PF240423			
3.	Студиска програма	граѓанско право – втор циклус студии (едногодишни)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет Гоце Делчев во Штип, Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Шутова, вонреден професор			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочено изучување на одбрани теми од областа семејното право преку теоретска и практична анализа која ќе овозможи препознавање на институтите и примена на знаењата за нивно применување, поставување на истражувачки проблем, негово евалуирање, проучивање и аргументирање со користење на релевантна методологија и почитување на етичките стандарди на научно-истражувачката работа, можноста да се толкуваат и анализираат пресудите на Европскиот суд за човекови права во поглед на членот 8 од Европската конвенција за човекови права, другите поврзани членови (на пример, член 6(1), 14) и другите меѓународно обврзувачки документи, градење на систем на научно истражувачка работа која во себе опфаќа споредбен пристап, критички став, како и способност за сопствено размислување и анализирање на конкретната динамика на развојот на семејството.			
11.	Содржина на предметната програма:			
	<ul style="list-style-type: none"> - Историски развој на семејното право преку црковната концепција за бракот и семејството се до средновековниот период и модерна Европа - Правно регулирање на бракот - Правно регулирање на вонбрачната заедница - Разводот на бракот - Родителските одговорности и правата на децата во европските земји - Правото на детето на мислење во судските постапки - Репродуктивните технологии и нивното влијание врз правната регулатива на семејството - Посвојување - Регулирањето на семејството во современите европски уставни - Концептот за правата, слободите и достоинството на човекот и импликациите врз правното регулирање на односите во семејството - Пракса на Европскиот суд за човекови права - Хармонизирање на семејното право во европските земји 			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени		
	17.3.	Активност и учество		20 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и анкета на студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов	Европско семејно право	Стобитрејд, Скопје	2020
2.	Дејан Мицковиќ, Милица Шутова	Разводот на брак во европските земји	Печатница Софија, Богданци	2020		

		3.	Dejan Mickovik Milica Shutova	Parental responsibilities after divorce in European countries	Lambert Academic Publishing	2020
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Стивен Македо и Ирис Мерион Јанг	Детето, семејството и државата	Табернакул, Скопје,	2008	
	2.	Dejan Mickovik	Harmonizacija porodičnog prava u EU	Revija za Evropsko pravo, Udruženje za Evropsko pravo, Kragujevac,	2012	
		3.	Lowe, N., Douglas, G., Bromley's Oxford	Family Law	Oxford University Press,	2007
		4.	Andrea Büchler, Helen Keller	FAMILY FORMS AND PARENTHOOD-INTERSENTIA		2016
		5.	Katharina Boele-Woelki, Nina Dethloff, Werner Gephart	FAMILY LAW AND CULTURE IN EUROPE-INTERSENTIA		2014
		6.	Невена Вучковић Шаховић, Невена Петрушић	Права детета	Правни факултет, Универзитет у Нишу	2015

Прилог бр.3	Предметна програма од втор циклус на студии
-------------	---

1.	Наслов на наставниот предмет	Европско договорно право		
2.	Код	4PF240523		
3.	Студиска програма	Граѓанско право		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факу - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии		
6.	Академска година / семестар		7. Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Наставниот курикулум по предметот Европско договорно право има за цел да ги продлабочи знаењата на студентите од областа на договорното право, и тоа од перспектива на Европските извори на договорното право. Курикулумот е структуриран на база на два пристапа, при што студентите ќе го изучуваат Европското договорно право од перспектива на принципите, начелата, академските иницијативи и становишта, т.е., како научна дисциплина, и, договорното право на Европската Унија, како правна гранка која се базира на директивите и регулативи на полето на договорното право, како посебен сегмент од сферата на приватното право.</p> <p>Наставниот курикулум е структуриран за потребите на студентите по концептот основни принципи на европското договорно право, конституционалните вредности на договорното право, хармонизацијата и перспективите на Европското договорно право, општи клаузули и стандарди на Европското договорно право и фундаменталните права во Европското договорно право. Во наставниот курикулум предмет на проучување ќе бидат и директивите на Европската комисија и парламент, кои се прифатени од земјите ченки, а кои уредуваат договорни односи во Б2Ц и Б2Б односите на промет на стоки и услуги.</p> <p>Со завршувањето на овој наставен курикулум студентите ќе ги совладаат компаративните решенија изразени во европските извори на договорното право, истовремено и договорното право на ЕУ, изразено преку директивите усвоени од страна на Комисијата и парламентот. Наставниот курикулум вклучува општи прашања од договорното право кои се однесуваат на склучувањето и преговарањето, толкувањето, концептот на добра верба во договорните односи, контролата врз нечесните клаузули во договорните односи, повреда на обврските од договорните односи, основи за престанок на односите, трговско застапување (concept of representation). Од аспект на позитивното право содржано во Директивите на Европскиот парламент и Советот, предмет на изучување ќе бидат: директива 2000/35 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 29 јуни 200 за спречување и борба против задоцнето плаќање; директива на Советот 86/653 / ЕЕЗ од 18 декември 1986 за координација на законите на земјите-членки што се однесуваат на самовработени трговски застапници; Директива 2011/83 / ЕУ на Европскиот парламент и на Советот од 25 октомври 2011 година за правата на потрошувачите, за изменување на Директивата 93/13 / ЕЕЗ на Советот и на Директивата 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Директивата на Советот 85 / 577 / ЕЕЗ и Директивата 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент; директива 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 20 мај 1997 година за заштита на потрошувачите во однос на договори на далечина; директива 2008/122 / ЕЗ на европскиот парламент и на советот од 14 јануари 2009 година</p>			

	<p>за заштита на потрошувачите во однос на одредени аспекти на тарифите, договорите за долгорочен празник, препродажба и размена; Директива 90/314 / ЕЕЗ на Советот од 13 јуни 1990 година за пакет аранжман за патување и одмори; директива 2008/48 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 23 април 2008 година за договорите за кредит на потрошувачите и за укинување на директивата 87/102 / ЕЕЗ на Советот; директива 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 25 мај 1999 година за одредени аспекти на продажбата на стоки за широка потрошувачка и придружни гаранции; директива 2002/47 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 6 јуни 2002 година за аранжмани за финансиски колатерал; Регулатива (ЕЗ) бр. 261/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 11 февруари 2004 година за утврдување на заеднички правила за компензација и помош на патниците во случај на одбивање на влез во авион и откажување или долго одложување на летови и укинување на Регулативата (ЕЕЗ); Директивата 2009/138 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 25 ноември 2009 година за преземање и извршување на работи на осигурување и реосигурување (Solvency II).</p> <p>Содржината на студиската програма е структурирана земајќи ги предвид европските тенденции на полето на договорното право, европската практика, вредности и принципи. На овој начин, студентите би се подготвиле за примена на Европското договорно право во секој сегмент во кој што е применлив на територијата на Република Македонија, надвор од нејзината територијата, во споровите со странски елемент, и во рамки на ЕУ.</p>
<p>11.</p>	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1.Европските вредности, принципи и стандарди на договорното право</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основни принципи на Европското договорно право - Развој на Европското договорно право - Филозофија на Европското договорно право - Заедничката правна рамка на Европското договорно право - Конституционалните вредности на Европското договорно право - Хармонизација на Европското договорно право <p>2. Договорни теории и границите на Европското договорно право</p> <p>3. Ландо Начелата на Европското договорно право</p> <p>4. УНДРОИТ принципите на Меѓународните трговски договори</p> <p>5. Нацрт заедничката правна рамка (Draft common frame of reference)</p> <p>6. Европската правна рамка на полето на трговските и потрошувачките договори</p> <p>6.1. Европска продажба во бизнис и потрошувачката заедница</p> <p>7. Директивите на Европскиот парламент и Советот, предмет на изучување ќе бидат: директива 2000/35 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 29 јуни 2000 за спречување и борба против задоцнето плаќање; директива на Советот 86/653 / ЕЕЗ од 18 декември 1986 за координација на законите на земјите-членки што се однесуваат на самовработени трговски застапници;</p> <p>8. Директива 2011/83 / ЕУ на Европскиот парламент и на Советот од 25 октомври 2011 година за правата на потрошувачите, за изменување на Директивата 93/13 / ЕЕЗ на Советот и на Директивата 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот и за укинување на Директивата на Советот 85 / 577 / ЕЕЗ и Директивата 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент; директива 97/7 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 20 мај 1997 година за заштита на потрошувачите во однос на договори на далечина;</p> <p>9. Директива 2008/122 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 14 јануари 2009 година за заштита на потрошувачите во однос на одредени аспекти на тарифите, договорите за долгорочен празник, препродажба и размена;</p> <p>10. Директива 90/314 / ЕЕЗ на Советот од 13 јуни 1990 година за пакет аранжман за патување и одмори; директива 2008/48 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 23 април 2008 година за договорите за кредит на потрошувачите и за укинување на директивата 87/102 / ЕЕЗ на Советот;</p>

	<p>11. Директива 1999/44 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 25 мај 1999 година за одредени аспекти на продажбата на стоки за широка потрошувачка и придружни гаранции;</p> <p>12. Директива 2002/47 / ЕС на Европскиот парламент и на Советот од 6 јуни 2002 година за аранжмани за финансиски колатерал;</p> <p>13. Регулатива (ЕЗ) бр. 261/2004 на Европскиот парламент и на Советот од 11 февруари 2004 година за утврдување на заеднички правила за компензација и помош на патниците во случај на одбивање на влез во авион и откажување или долго одложување на летови и укинување на Регулативата (ЕЕЗ); Директивата 2009/138 / ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот од 25 ноември 2009 година за преземање и извршување на работи на осигурување и реосигурување (Solvency II).</p>			
	<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници, дебати и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на анставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			

Литература:						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тушевска Гавриловиќ Борка	Европско договорно право (поглавје од книга Европско право и политики)	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип	2020
		2.	Kötz Hein	European Contract law	Oxford University Press	2017
		3.	Reinhard Zimmermann	Codification – The Civilian Experience Reconsidered on the Eve of a Common European Sales Law	Max Planck Private Law Research Paper No. 12/30	2012
		4.	Kenny Mel	Globalization, Interlegality and Europeanized Contract Law	Number 3 Penn State International Law Review	2003
		5.	Marijana Dukic Mijatovic, Sanja Gongeta	Consumer credit in European union	European Scientific Journal /SPECIAL/ edition 1857 – 7881	2014
	6.	Christian von Bar, Eric Clive and Hans Schulte-Nölke and Hugh Beale, Johnny Herre, Jérôme Huet, Matthias Storme, Stephen Swann, Paul Varul, Anna Veneziano and Fryderyk Zoll	Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law Draft Common Frame of Reference (DCFR)	European Law Publishers – Study Group on a European Civil Code and Research Group on EC Private Law (Acquis Group)	2009	
	7.	Stickelmann Simon	The Influence of the European Union Consumer Protection Policy on Croatian Consumers	EIZ, Economic institute, Zagreb	2016	
	22.2.	Дополнителна литература:				
Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година		

		1.	Gutman Kathlenn	Constitutional foundations of European contract law : a comparative analysis	Oxford, United Kingdom : Oxford University Press.	2014
		2.	Хеселинк М.,	Политика на Европскиот Кодекс	Здружението на Европското договорно право	2006
		3.	Николовски А.,	Меѓународни трговски договори	ФОН,	2005
		4.	Jody S. Kraus	Philosophy of Contract law	The University of Pennsylvania Law School,	2004
		5.	Vogenauer S.,	The harmonization of European Contract law	Institute of European and Comparative law	2006
		6.	Bonell M.J.,	The UNIDROIT principles in practice: caselaw and bibliography on the UNIDROIT principles of international commercial contracts	Ardsley, NY: Transnational Publishers	2006
		7.	SiSU	The principles of European contract law	www.jus.uio.no/sisu ,	2008

Прилог бр.3		Предметна програма, втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Институционален и правен поредок на Европската Унија			
2.	Код	4PF241223			
3.	Студиска програма	Граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 година/ 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден професор Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Европската унија претставува специфична наднационална меѓународна организација којашто поседува повеќеслоен хибриден систем на владеење којшто ги обединува под заедничка капа земјите од Европа, формирајќи еден нов специфичен sui generis правен систем. Овој систем претставува еден нов вид на супранационално регионално право, кое, земјите членки се обврзуваат да го почитуваат и кон кои земјите од регионот се streмаат да се приклучат. Во таа насока, програмата, овозможува продлабочување во проблематиките поврзани со Европската унија, со цел полесно разбирање на институционалната поставеност на Европската унија, правото на Европската унија и нејзиниот правен поредок, но и поделбата на надлежности и начинот на создавање и водење на разните политики во рамките на Европската унија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Историски развој на Европската Унија 2. Теории за европска интеграција на Европската Унија и членство во Европската Унија 3. Институционална структура на Европската Унија: Европска комисија и Европски парламент 4. Институционална структура на Европската Унија; Совет на министри и Европски совет, Суд на правдата на Европската унија и други тела и институции 5. Извори на правото на Европската унија 6. Легислативни постапки на Европската Унија 7. Надлежност на Европската Унија 8. Заедничка надворешна и безбедносна политика на Европската Унијата 9. Супрематија и директно дејство на правото на Европската Унија 10. Заштитата на фундаменталните права во Европската Унија 11. Постапки пред Судот на Правдата на Европската Унија 12. Европската Унија и македонскиот систем: пристап, процес, правец, резултати 				

12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часа			
14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% активно учество на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и/или англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Камбовски Владо, Каракамишева-Јовановска Тања и Ефремова Вероника	Право на Европската унија – Од Париз до Лисабон –	Винсент графика, Скопје	2012
2.	Георгиевски Сашо	Вовед во право на Европската Унија	Правен факултет, УКИМ – Скопје	2012		

		3.	Никодиновска Крстевска Ана	Институции на Европска унија – скрипта и практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019	
		4.	Никодиновска Крстевска Ана, Тушевска Гавриловиќ Борка и Кошевалиска Олга (уредници)	Европска унија: право и политики	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2019	
		5.	Пертрек Жак	Право на институциите на Европската унија	Арс Ламина, Скопје	2011	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Neugent Neil	The Government and politics of the European Union, 7 th edition	Palgrave Macmillan, London	2010	
		2.	Kaczarowska Alina	Europea Union Law	Routledge, London	2013	
		3.	Tina Freyburg Sandra Lavenex Frank Schimmelfennig Tatiana Skripka Anne Wetzel	Democracy promotion by functional cooperation: The European Union and Its Neighbourhood	Palgrave Macmillan, London	2015	

Прилог бр.3		Предметна програма втор циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Интернет право и право на електронска трговија				
2.	Код	4PF241123				
3.	Студиска програма	граѓанско право – втор циклус студии (едногодишни)				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет при УГД, Катедра за граѓанско право				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	д-р Игор Камбовски, редовен професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					

	Концепцијата на програмата има за цел студентите да се стекнат со теоретски и практични познавања од областа на Правото на електронската трговија, вовед во електронска трговија; технолошка инфраструктура за електронска трговија; електронскиот договор, правата на потрошувачите, бизнис концепти и Електронската трговија во практика, во Република С. Македонија и компаративно.			
11.	Содржина на предметната програма: Правото на Електронска трговија претставува нова, специфична област на граѓанското и трговското право и врши анализа на една новина во облигационото право-електронскиот договор како нов вид договор, опфатен со новелата на Законот за облигационите односи и Законот за електронска трговија од 2007 година. Предмет на изучување е електронската трговија и електронското договарање со сите свои специфики и карактеристики vis-a-vis традиционалните форми на тргување и договарање, сигурноста на правниот промет во услови на Е-трговија, заштита на личните податоци, заштита на правата на потрошувачите, електронскиот потпис и други аспекти на тргувањето по електронски пат, домашната и меѓународната правна регулатива со која се уредува електронската трговија, како и практичните аспекти на нејзината примена. Покрај општите прашања, посебен предмет на изучување е електронскиот договор како посебна форма на договор за продажба, како феномен сам по себе, со оглед на фактот што во определени аспекти отстапува од традиционалната договорна концепција.			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	10
		16.3.	Домашно учење - задачи	40
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество во наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К.К.Лаудон К. Г.Травер	Електронска трговија	Арс Ламина, Скопје	2010
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	T. Matić	Osnove prava elektroničke trgovine	M.E.P. Consult, Zagreb	2008
		2.	M. Vulić	Elektronska trgovina	ITS, Beograd	2015
		3.	N. Šarkić, D. Prlja i dr.	Pravo informacionih tehnologija	Službeni glasnik, Beograd	2007
	4.	A. Davidson	The Law of Electronic Commerce	Cambridge University Press	2009	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Арбитражно право			
2.	Код	4PF240623			
3.	Студиска програма	граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Правен факултет Штип, катедра по граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4 (2+1+1)
8.	Наставник	д-р Милица Шутова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се стекнат со знаења на поимот на арбитражното право, да ја сфатат смислата, целта, улогата и значењето на арбитражата,				

	<p>нејзините основни начела, стандарди и постулати, да се запознаат со арбитражните поими и институти, со содржината и текот на постапката, како и да стекнат знаења и да ги совладат неопходните вештини за интерпретација и практична примена на арбитражните правила, да ги следат измените во релевантната норматива и за понатамошен личен и професионален развој и перманентно учење</p> <p>Трговските арбитражи претставуваат еден од алтернативните начини на решавање на споровите. Во деловната практика арбитражите се еден од најексплоатираните начини за решавање на споровите надвор од судските инстанции.</p> <p>По завршувањето на овој курикулум, студентите ќе имаат соодветен квантум на знаења за правилата за спроведување на арбитражната постапка, правната сила на арбитражната одлука, признавање и извршувањето на странски арбитражни одлуки</p>
<p>11.</p>	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>ПОИМ И ВИДОВИ НА АРБИТРАЖИ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Арбитражата како алтернативен начин на решавање на спорови -Извори на арбитражното право (Закон за меѓународна трговска арбитража, подрачје на примена) -Поим на арбитражна спогодба -Арбитражен Суд -Арбитражна одлука -Суд за помош и надзор на арбитражата -Форма на арбитражната спогодба -Арбитражна клаузула во бродски договор <p>АРБИТРАЖНА СПОГОДБА И СУДСКИ ПРИВРЕМЕНИ МЕРКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Надлежноста на судот во случај на поведување арбитражна постапка за исти според и помеѓу исти странки во постапката <p>СОСТАВ НА АРБИТРАЖНИОТ СУД</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на арбитар -Именување на арбитри во трговска арбитража -Причини и постапка за иземање на арбитрите - Неизвршување или неможност за извршување на должноста на арбитер <p>НАДЛЕЖНОСТ НА АРБИТРАЖНИОТ СУД</p> <ul style="list-style-type: none"> -Надлежност на арбитражниот суд за сопствената надлежност -Овластување за изрекување на привремени мерки од страна на арбитражниот Суд <p>НАЧЕЛА НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АРБИТРАЖНАТА ПОСТАПКА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Еднакво постапување спрема странките -Одредување на правилата на постапката -Место на одржување и почеток на арбитражната постапка -Поведување на арбитражна постапка -Тек на постапката -Јазика на постапката -Расправа во арбитражна постапка -Тужба и рок на поднесување на тужба -Статусот и овластувањето на вештаците во арбитражната постапка -Судска правна помош во изведувањето на докази во арбитражната постапка <p>ДОНЕСУВАЊЕ НА АБИТРАЖНА ОДЛУКА И ЗАВРШУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Меродавно право за суштинските прашања на предметот на спорот -Одлуки на арбитражниот совет -Концептот на порамнување во арбитражната постапка -Форма и содржина на арбитражната одлука

<p>-Завршување, исправка и толкување на арбитражната одлука ЗАСТАПУВАЊЕ ВО АРБИТРАЖНАТА ПОСТАПКА -Субјекти -застапници во арбитражната постапка -ПРАВНО СРЕДСТВО ПРОТИВ АРБИТРАЖНА ОДЛУКА - Тужба за поништување како исклучиво правно средство против арбитражната одлука -Правосилност и извршност на арбитражната одлука ПРАВНА СИЛА НА АРБИТРАЖНАТА ОДЛУКА, ПРИЗНАВАЊЕ И ИЗВРШУВАЊЕ НА СТРАНСКИТЕ АРБИТРАЖНИ ОДЛУКИ -Правна сила на арбитражната одлука - Признавање и извршување на странските арбитражни одлуки -Судска контрола на арбитражната одлука -Поништување на арбитражната одлука (причини и постапка) -Правни последици на поништената арбитражна одлука</p>				
<p>Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активн о вклучување на студенти во текот на анставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	20
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	10
		16.3.	Домашно учење - задачи	40
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		бодови
	17.3.	Активност и учество		бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јанићијевиќ, Д.	Арбитража	Праен факултет-Ниш	2011
		2.	Јаневски А.,	Меѓународна трговска арбитража во Република Македонија”,	Деловно право”, бр. 15/2006,	2006
		3.	Дескоски Т., Скопје, 2005	Признавање и извршување на странски арбитражни одлуки	Докторска дисертација	2005
			Јаневски, А., Дескоски, Т	За меѓународната трговска арбитража во Пристап кон Европската Унија,		2004
		Десковски, Т.,	Меѓународно арбитражно право		2016	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Клаус Петер Бергер	Приватно решавање на спорови во меѓународниот бизнис – преговори, медијација, арбитража – том 1: Студија за проучување поединечни случаи и интерактивен DVD-ROM,	Kluwer Law International	2015
		2.	Кнежевиќ, Г, Павиќ, В.	Арбитража и АДР,	Белград	2009
		3.	Александар.С, Мојашевиќ.,	Економска анализа алтернативног решавања граѓанскоправних спорова	Докторска дисертација-Белград	2012

1.	Наслов на наставниот предмет	Медицинско казнено право			
2.	Код	4PF210423			
3.	Студиска програма	Граѓанско право, втор циклус на студии (едногодишни)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Гоце Делчев-Правен факултет			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доцент д-р Елена Максимова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Медицинското казнено право претставува посебна област во рамките на медицинското право како посебна правна гранка воопшто, и посебна казненоправна дисциплина. Науката на медицинското казнено право се состои од општ и од посебен дел. Во рамките на општиот дел се изучува системот на медицинското право, изворите, методите, неговото место во општествениот и научниот систем, казненоправната заштита на правата на пациентите итн. Посебните прашања, правните аспекти на различните видови медицински интервенции се предмет на посебниот дел на оваа наука. Такви се: пружањето медицинска помош, евтаназијата, абортусот, медицинските вештачења, психијатриската помош, трансплантацијата, лекарските грешки, репродуктивните технологии, клонирањето, генетските манипулации итн. Во рамките на медицинското казнено право спаѓа и материјата на статусот, правата и начинот на постапување со душевно болните лица и генерално, третманот на непресметливите лица, мерките на безбедност, заштитата на физичкиот и менталниот интегритет, заштитата на правото на живот, исклучувањето на противправноста кај лекарските интервенции и сл.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни карактеристики на медицинското казнено право казнена одговорност на здравствените работници Однос лекар - пациент Евтаназија Абортус Трансплантација на органи и ткива од човечко потекло Давање итна медицинска помош Лекарска тајна Лекарска грешка Фармацевтски казнени дела Клонирање и нови репродуктивни технологии Казнени дела од областа на генетиката Днк анализата и кривичната постапка други биомедицински интервенции Медицинското казнено право и кривичниот законик				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, анализа на текстови, обработка на студии на случаи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+30+15 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	

		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тупанчески, Н., Деаноска – Трендафилова, А., Кипријановска, Д.,	Медицинско казнено право	Јустинијан Први	Скопје 2012
		2.	Давитковски Б., Тупанчески Н., Павловска – Данева А., Деаноска – Трендафилова А., Караџинска – Бислимовска Ј., Спасовски М., Чакар З., Косевска Е.,	Право и јавно здравство	ФИООМ, Скопје	2009
		3.	Radišić J.	Medicinsko pravo – Vtoro preraboteno i dopolneto izdanie		Belgrad 2008
	4.	Камбовски, В.	Коментар на Кривичниот Законик	Матица	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	1.		Закон за биомедицинско потпомогнато оплодување,	"Сл. весник на Р. Македонија" бр. бр.37 од 19.03.2008 год.;	2008
	2.		Закон за условите за земање, разменување, пренесување и пресадување делови од човековото тело заради лекување	"Сл. весник на Р. Македонија" бр. 30/95;	1995
	3.		Кривичен законик на РМ	Академика, консолидиран текст	2016

Прилог бр.3		Предметна програма втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Парнично право			
2.	Код	4PF240723			
3.	Студиска програма	Едногодишни последипломски студии-Модул граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет-Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6 (2+2+1)
8.	Наставник	д-р Милица Шутова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Преку изучување на оваа наставна програма студентите ќе се запознаат со современите достигнувања во теоријата на парничното право и со принципите и стандардите на граѓанските парници; оспособување на студентите за критичко разгледување на методите за граѓанско право и независно теоретско и емпириско истражување во областа на парничното право. За остварување на овие цели и задачи предметната програма по парничното право ќе ги обработи теоретските аспекти на истото, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на процесно правните норми.</p> <p>Преку совладување на програмата за ПП, преку планирани активности и форми на настава / учење, се очекува студентот: да се оспособи за препознавање на ставовите кои преовладуваат и трендовите во теоријата на парничното право, да ги познава универзалните стандарди и принципи на граѓанска парница; да може да анализира, критички да ги испита и оцени институциите и сегашниот режим на домашното парнично право, комплетно и разумно да дискутира за теоретски и практични проблеми во граѓанската постапка, способност самостојно да управува со теоретско емпириско</p>				

	истражување во областа на граѓанското процесно право; познава литературен и нормативен материјал и ги користи интернет ресурсите и да го следи развојот на теоријата и практиката во областа на парничното право			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Улогата на судот и странките во собирање на процесниот материјал 2. Судање во разумен рок во граѓанско судска постапка-критериуми, мерила, препреки инструменти за да се забрза постапката 3. Граници на начелото на диспозиција и начелото на судско поучување на неуката странка 4. Спречување и санкционирање на злоупотребата на процесните овластувања 5. Сукцесија во процесен однос 6. Промена на идентитетот на тужба 7. Решавање на претходно прашање 8. Товар на докажување 9. Начини на мирно решавање на спорот во текот на парницата 10. Видови на пресуди 11. Посебни парнични постапки 12. Процесни механизми за воедначување на судската пракса			
12.	Методи на учење: Наставата се одвива преку интерактивни предавања, компаративни анализи, анализи на случаи, работилници и пишувања на есеи. Ќе се обезбеди активно вклучување на студенти во текот на анставата и на вежбите преку подготовка на презентации, дебати и подготвување на практични вежби.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење – задачи	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
17.3.	Активност и учество		20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јаневски, А., Зороска-Камилоска.,	Граѓанско-процесно право	Графички центар Југореклам-Скопје	2012
		2.	Станковиќ, Г.,	Граѓанско процесно право,	Мегатренд универзитет Белград	2013
		3.	Закон за парнична постапка „Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/2005, 110/2008, 83/2009, 116/2010 и 124/2015)			
	4.	Чавдар, К., Чавдар К.,	Закон за парничната постапка со коментари, судска практика, обрасци за практична примена и предметен регистар, второ изменето и дополнето издание	Академик- Скопје	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Познић, Б., Ракић Водинелић, В.,	Граѓанско процесно право	Савремена администрација д.д-Белград	2012
	2.	Ude, L.	Civilno procesno pravo	Uradni list, Slovenije, Ljubljana	2002	

		3.	Triva, S., Dika, M	Građansko parnično procesno pravo, sedmo izmijenjeno i dopunjeno izdanje	Narodne novine d.d, Zagreb	2004
		4.	Јакшић, А.,	Грађанско процесно право	Службен гласник, Белград	2009

		Предметна програма од Втор циклус (постдипломски) студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Судско и адвокатско право			
2.	Код		4PF240823			
3.	Студиска програма		Правни студии по граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Правен факултет при УГД (Штип) Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Втор циклус на студии (Едногодишни мастер студии)			
6.	Академска година / семестар		Прва година (II сем.)	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник Соработник		ред.проф д-р Игор Камбовски доц.д-р Елена Максимова /			
9.	Предуслови за запишување на предметот		/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за институционалната рамка и поставеноста на правосудниот систем преку проучување на положбата, структурата, организацијата, надлежностите на судовите, јавното обвинителство, адвокатурата, нотаријатот, како и генезата на правосудството, компаративните модели и стандарди за правосудството. Ќе се проучуваат правните правила (организациони и функционални) кои се однесуваат на адвокатурата како јавна служба за превентивна правна заштита, која со своето дејствување обезбедува правна сигурност во системот. Сите функции на адвокатурата ќе се разгледуваат од аспект на нивната историска и компаративна димензија, со посебен осврт на домашното право. Како облик на клиничка едукација студентите ќе имаат и можност активно да се вклучат во симулирани судења и ораторска подготовка на случаи и да учествуваат во импровизирано судење. Предметот нуди содржини кои ги допираат темите од суштествена важност за секој добар правник.					
11.	Содржина на предметната Наставна програма:					
	1 недела		СУДСКО ПРАВО – Правосудство / Правосуден систем (поим, значење и правни извори на Организациското процесно право, со посебен осврт на <i>Граѓанската постапка</i>)			
	2 недела		СУД И СУДЕЊЕ – Судска власт, Судски систем			

	(историјат, начела, органи, видови судови + судска заштита на човековите слободи и права)
3 недела	СУДСКА ПРАКСА (Домашна и меѓународна) – Пресудите на Европскиот суд за човековите слободи и права + Судско толкување на правото
4 недела	МЕЃУНАРОДНО СУДСТВО – Европски суд на правдата, Хашки трибунал, Меѓународен кривичен суд и др.
5 недела	СУДСКО ГОВОРНИШТВО или т.н. <i>форензично беседништво</i> (стратегија, т.е. обвинителна и одбранбена тактика; раздвојување и врзување на доказите; вкрстено испрашување на сведоците; завршни зборови во процес; примери на познати судски говори)
6 недела	АЛТЕРНАТИВИ НА СУДЕЊЕТО – Медијација и Арбитража + ДРУГИ ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ (Обвинителство, Правобранителство, Нотари и Извршители)
7 недела	АДВОКАТУРА – Адвокатска комора, Етички кодекс на адвокатите
8 недела	АДВОКАТСКА РЕТОРИКА (Дебатирање – побивање/одбивање и техники на испрашување)
9 недела	ПРАВНА ЛОГИКА И ПРАВНА АРГУМЕНТАЦИЈА (Градење на аргументи и примена во правото; Аргументациониот модел на Тулмин; Перелмановата нова реторика; Хабермасовата теорија на комуникациска реалност; Оправданост на одлуки од правен карактер – МекКормик; Процедурална теорија на правна аргументација; Правни интерпретации;)
10 недела	ПРАВНИ ШКОЛИ – Јуриспруденција
11 недела	ПРАВНО ПИШУВАЊЕ
12 недела	ПРЕЦЕДЕНТНО ПРАВО (Разработка на реални случаи од пракса + хипотетички судски случаи)
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Во предавањата и вежбите по предметот Судско и адвокатско студентите се користат различни <i>комбинации на техники на работа</i>, меѓу кои се вклучени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - воведни излагања на предавачот (општи насоки за конкретната тема со цел насочувања на дискусијата); - интерактивни дискусии со активно партиципирање на студентите; - истражувачки проекти (индивидуални или групни) кои вклучуваат поподробно разработување на одредени тематски целини, во или вон материјата, по претходна консултација со предавачот; - изработка и одбрана на есеи, т.е. семинарски трудови (усмена комуникација); - пишување на табла; - Power Point презентации (со шеми, слики и фотографии за полесно визуелно меморирање); - аудио и видео материјали од познати говори;

	- делење на потребни материјали за вежби (вклучително: презентации, теми за есеи; теми за семинарски работи; распоред за предавања и вежби; список на литература со потребните библиографски податоци; хрестоматија на корисни информации; листа на светски универзитети кои имаат компатибилни курикулуми; преводи и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време	2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	30
		16.3.	Домашно учење	60
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови – писмени (Прв и Втор колоквиум)	2 x 20 = 40 поени	
	17.2.	Завршен испит – усно	30 поени (за положување се потребни минимум 15 поени!)	
	17.3.	Семинарска работа/ проект / презентација	5 предадена + 5 одбранета = 10 поени	
	17.3.	Присуство, учество и активност	10 предавања + 10 вежби = 20 поени	
			Вкупно: 100 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5(пет) [F]	
		од 51 до 60 бода	6(шест) [E]	
		од 61 до 70 бода	7(седум) [D]	
		од 71 до 80 бода	8(осум) [C]	
		од 81 до 90 бода	9(девет) [B]	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) [A]	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бода од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна испитна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1. 1.	<u>Владо Камбовски</u>	<i>Судско право (учебник)</i>	2 Август – С, Штип	2010
	2.	<u>Снежанка Гушева и Тодор Витларов</u>	<i>Правосуден систем на РМ (скрипта)</i>	Правен факултет - УГД, Е-Библиотека	2016
	3.	Алан Дершовиц	<i>Писма до младиот адвокат</i>	Арс Ламина, Скопје	2010
	4.	Фредерик Сидр и др.	<i>Големите одлуки на ЕСЧП (Стразбур)</i>	Арс Ламина, Скопје	2013
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тодор Витларов	<i>Јавното обвинителство во правосудниот систем на РМ</i>	2ри Август - С, Штип	1999
	2.	Билјана Поповска	<i>За природата на правосудната функција - Настанување на правосудните функции во општеството (Зборник ПФ Скопје)</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2006
	3.	Стефан Георгиевски, Паната Марина, Никола Матовски	<i>Правосуден систем на СФРЈ (стр. 3-53)</i>	Култура, Скопје	1989
	4.	Љупчо Арнаудовски	<i>Судски менаџмент</i>	Скопје	2011
	5.	Димитар Апасиев	<i>Римско судско право - I</i>	Мagna Carta, Скопје	2016
	6.	Дивна Илиќ Димовски и Жарко Хаџи-Зафиров	<i>Судовите: Чувари на јавниот или на поединечните интереси</i>	Институт за комуникациски студии, Скопје	2015
	7.	Група автори	<i>Правните потреби и патот до правдата во РМ</i>	ФООМ, Скопје	2013
	8.	Група автори	<i>Повеќе труд за подобар суд</i>	ФООМ, Скопје	2012
	9.	Група автори	<i>Пресудите треба да се имплементираат</i>	ФООМ, Скопје	2013
	10.	Група автори	<i>Законската рамка на судската реформа во РМ</i>	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2006

		11.	Димитър Токушев	<i>Съдебната власт в България</i>	Сиби, Софија	2003
		12.	Ј. Г. Мерилс	<i>Решавање на меѓународните спорови</i>	Просветно дело, Скопје	2009
		13.	Џон Колиер и Воган Лоу	<i>Решавање на споровите во Меѓународното право – Институции и процедури</i>	Просветно дело, Скопје	2009
		14.	Сима Аврамовиќ	<i>Rhetorike Techne – Вештина беседништва и јавни наступ.</i>	Правни факултет Универзитет у Београду и ЈП Службени гласник, Београд	2008
		15.	Аристотел	<i>Реторика</i>	Македонска книга + Ѓурѓа, Скопје	2002 и 2010
		16.	Демостен	<i>Говори</i>	Култура, Скопје	1995
		17.	Алан Дершовиц	<i>Битието на Правдата</i>	Арс Ламина, Скопје	2010
		18.	Симон Гојар-Фабр и Рене Сев	<i>Големите прашања на Филозофијата на правото</i>	Арс Ламина, Скопје	2010
		19.	<u>Прописи</u> (законски и подзаконски акти)	- <i>Устав на РМ (1991)</i> со Амандманите I- XXXII; * - <i>Закон за судовите;</i> - <i>Закон за Судскиот совет на РМ;</i> - <i>Закон за плати на членови на РСС</i> - <i>Закон за Академија за обука на судии и јавни обвинители;</i> - <i>Закон за судска служба</i> - <i>Закон за судски буџет</i> - <i>Закон за плати на судии</i> - <i>Закон за јавното обвинителство;</i>	„Службен весник на РМ“	

				<ul style="list-style-type: none"> - Закон за Советот на јавни обвинители; - Закон за плати на членови на СЈО - Закон за плати на ЈО - Закон за јавнообвинителска служба - Закон за јавно обвинителство за гонење на кривичните дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите - Закон за државниот правобранител РМ; - Закон за правосуден испит; - Закон за бесплатна правна помош - Закон за медијација - Закон за адвокатурата; - Закон за нотаријат - Закон за извршување - Закон за извршување на одлуките на ЕСЧП - Закон за управување со движењето на предметите во судовите * - Деловник на Уставниот суд на РМ - Деловник на Судскиот совет на РМ - Судски деловник 		
		20.	<u>Меѓународни конвенции</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Универзалната декларација за 		

		(билатерални и мултилатерални договори)	<i>правата на човекот</i> (ООН) - Европската конвенција за човековите права (СЕ) - Меѓународни пактови итн.		
--	--	---	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на интелектуална сопственост			
2.	Код	4PF240923			
3.	Студиска програма	Правни студии по граѓанско право 60 кредити едногодишни			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ Семестар први	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вон.проф.д-р Милица Шутова Вон.проф. д-р Марија Амповска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со правото на интелектуална сопственост воопшто, како и со двете посебни правни гранки во негови рамки – авторското право и правото на индустриска сопственост. Во оваа наставна програма се задржуваме на авторското право и на изучување на правната положба на авторот како и останатите лице кои се носители на права сродни на авторското право. Нивната правна положба ја изучуваме најпрво од аспект на домашното право, а потоа и со продлабочена анализа на основните принципи и правни правила на авторското право во светот, со посебен осврт на Европската Унија и хармонизирањето на правилата во европските држави. Потоа се продлабочуваат знаењата на студентите во областа на индустриската сопственост преку изучување на правната регулатива во Р. Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во право на интелектуална сопственост 2. Авторско право и други сродни права според правниот систем на Р.Македонија 3. Меѓународни конвенции и договори кои се извор на авторско право и сродни права 4. Право на индустриска сопственост според правниот систем на Р. Македонија 5. Меѓународни конвенции и договори кои се извор на право на индустриска сопственост 6. Авторско право – услови за стекнување и содржина 7. Сродни права – видови, услови за стекнување и содржина 8. Пренос на авторските права – авторски договори според домашното право 9. Повреда и заштита на авторските и сродните права 10. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување - патент, индустриски дизајн и трговска марка				

	11. Права од индустриска сопственост – видови права, услови за стекнување и начин на востановување – географски назив, топографија на интегрални кола и заштита од нелојална конкуренција				
	12. Пренос, повреда и заштита на правата од индустриска сопственост				
12.	Методи на учење: презентирање на темите со класично предавање, презентација, посета на релевантни институции и усно и писмено излагање на студентите				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180		
14.	Распределба на расположивото време		2+2+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Минимум 60 проценти од секоја активност		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и анкетирање на студенти		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Валентин Пепељугоски	Право на интелектуална сопственост	Академик	2012	
		2.	Прајмс Теренс	Европско право на интелектуална сопственост	Просветно дело (проект на Влада на Р.М. за преводи на книги)	2009	
		3.	Александар И. Полторак Пол Џ. Лернер	Основи на лиценцирање интелектуална сопственост	Аrs Lamina (проект на Влада на Р.М. за преводи на книги)	2012	
		4.	WIPO	WIPO Intellectual property handbook	WIPO Publication	2004	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број					
		1.	Bently, Lionel and Sherman, Brad	Intellectual Property Law	Oxford University Press, 3 rd edition	2009	
		2.	Cornish, W. R.,	Intellectual Property: Patents, Copyrights, Trademarks and Allied Rights, 5 th edition,	Sweet & Maxwell, London	2003	
		3.	Мирјана Поленак Акимовска, Јадранка Дабовиќ Анастасовска и Владо Бучковски	Основи на индустриската сопственост	Македонска ризница	2000	
		4.	WIPO	Understanding industrial property	WIPO Publication No. 895 (e)	2016	

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Отштетно право			
2.	Код	4PF241023			
3.	Студиска програма	Граѓанско право, втор циклус на студии 60 кредити			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет при Универзитет Гоце Делчев во Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор			
6.	Академска година / семестар	Прва/ втори	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Марија Амповска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да ги оспособи студентите самостојно да можат да ги согледаат односите помеѓу штетникот и оштетениот и да го разберат значењето на надоместот на штетата и постојниот развој правилата на отштетното право. Студентите треба да го осознаат местото и улогата на отштетното право во граѓанското право и општо во правниот систем на Р.С. Македонија. Студентите ќе се запознаат со посебните видови на одговорност и правилата за надомест на штета, како и односот на одговорноста со осигурувањето. Оттука, една од целите е студентите да се оспособат за анализа на правната природа на одговорноста, на видот на одговорноста за штета и начинот на нејзиното надоместување. Понатаму, целта на предметната програма е студентите да се служат успешно со поимите деликтна одговорност, договорна одговорност, одговорност врз основа на вина, одговорност за опасни ствари и вршење опасна дејност, осигурување од одговорност итн. Посебен акцент ќе се стави на односот на казненото со отштетното право, како во материјално-правна смисла така и од процесно-правен аспект.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовед во Отштетно право <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Поим и место на отштетното право во правниот систем 1.2. Значење на поимот граѓанско - правна одговорност за штета и негов однос со отштетното право 1.3. Приказ на историскиот развој на облигационите односи настанати со причинување на штета 1.4. Начела на отштетното право 2. Извори на Отштетното право 3. Страни на облигационен однос настанат со причинување на штета – штетник и оштетен 4. Општи услови за настанување на облигационен однос со причинување на штета – штетно дејствие, штета и причинска врска 5. Субјективна одговорност 6. Објективна одговорност 7. Договорна одговорност 8. Одговорност за друг 9. Останати видови на одговорност 10. Надомест на штета на лица незаконито лишени од слобода, притворени или незаконито осудени 11. Надомест на материјална штета и нематеријална штета 12. Однос на отштетното право со казненото право 			
12.	<p>Методи на учење: предавања, консултации, изработка на проектни задачи и презентација на истите, анализа на случаи од судска практика</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположливото време	2+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење - задачи	10	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови			70 поени	
17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 поени	
17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Марија Амповска	Отштетно право	Универзитет Гоце Делчев во Штип
		2.	Гале Галев, Јадранка Дабовиќ Анастасовска	Облигационо право	ЦЕППЕ
		3.	Petar Klarić	<i>Odštetno pravo</i>	Narodne novine Zagreb
	4.	Марија Амповска	Историски и компартативен развој на граѓанско-правната одговорност за причинета штета	Tringa Design Тетово	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Закон за облигационите односи	(Службен весник на РМ, бр. 18/01, 78/01, 04/02, 59/02, 05/03, 84/08, 81/09, 161/09, 23/13 и 123/13)

		2.		Закон за задолжително осигурување сообраќајот	за во	Службен весник на Република Македонија број 88/2005 и 71/2006	2005
		3.	Helmut Koziol	Basic questions of tort law from a germanic perspective		Wien: Jan Sramek Verlag	2012
		4.	Marija K. Mirić	Objektivna odgovornost za štetu		Pravni fakultet Univerziteta u Beograd	2013

Прилог бр.3		Предметна програма од втор циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на друштвата			
2.	Код	4PF220123			
3.	Студиска програма	Граѓанско право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Прва-втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел на студентите да им ги прошири знаењата кои се однесуваат на основањето, управувањето, движењето на капитал на трговските друштва, преку националното законодавство и европските директиви и регулативи кои се однесуваат на предметната проблематика. Изучување и анализирање на правната регулатива што се однесува на овие институти, како и развојот и тенденциите на правото на друштва, трговската дејност, формите на трговските друштва, правата и обврските на содружниците односно акционерите, финансиските инструменти (поим, развој и видови), прекугранично спојување и управување на трговските друштва и нивниот капитал на национално и на европско ниво преку конкретни случаи во националната и европската пракса. Преку овој курс студентите ќе се здобијат со специјализирано знаење од областа на правото на друштва, основањето и функционирањето на трговските друштва во нашата земја и во државите –членки на ЕУ.				
11.	Содржина на предметната програма: Појава, развој и тенденции на трговските друштва/компаниите. Основање и класификации на трговските друштва . Видови трговски друштва и други форми на здружувања кои вршат трговски дејности. Управување со трговските друштва. Функционирање на трговските друштва согласно европските директиви. Преобразба на трговските друштва. Престанок на трговските друштва . Изучување на основните институти по тематски единици: 1. Трговец (поим ,услови ,видови). Регулмирање на трговецот во различни правни систем; поим и белези на трговецот; правна суштина на трговецот); 2. Трговец- поединец;				

	<p>3. Трговските друштва (поим „класификации, форми). Основање на трговските друштва (формални и материјални услови)</p> <p>4. Белези на трговските друштва (фирма, предмет на работење, седиште);</p> <p>5. Акти на трговските друштва (основачки акти, трговски книги, годишни сметки и финансиски извештаи; финансиски резултат и распоредување на добивката);</p> <p>6. Трговски регистар и постапка за упис</p> <p>7. Престанок на трговските друштва; учество во други трговски друштва (поврзани друштва)</p> <p>8. Јавно трговско друштво,</p> <p>9. Командитно друштво;</p> <p>10. Друштво со ограничена одговорност;</p> <p>11. Акционерско друштво; акции; Командитно друштво со акции;</p> <p>12. Статусни промени - присоединување, спојување и поделба на друштвата. Преобразба на друштво од една во друга форма на друштво.</p>			
12.	<p>Методи на учење: Наставата се изведува преку предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата и елаборирање на самостојни анализи на случаи. Изработка на семинарска работа; Практична настава на часовите предвидени за вежби.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	(2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	20
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	10
		16.3.	Домашно учење	40
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 поени
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 поени
	17.3.	Активност и учество		20 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) F
		од 51 до 60 бода		6 (шест) E
		од 61 до 70 бода		7 (седум) D
		од 71 до 80 бода		8 (осум) C
		од 81 до 90 бода		9 (девет) B
		од 91 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература по избор на предметниот наставник				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Тито Беличанец, Милан Недков, Елена Градишки – Лазаревска	Право на Друштвата , книга втора	USAID , Скопје	2010
	2.	Дерек Фенч	Право на трговските друштва (блекстонови пишани закони)	Табернакул	2010
	3.	Klaus J. Hopt and Eddy Wymeersch	European Company and financial Law	Oxford	2007
	4.	Собрание на РСМ	Законот за трговските друштва, Законот за банките на РМ, Закон за Народна банка на РМ , Закон за хартиите од вредност, Закон за данокот на добивка, Закон за додадена вредност, Билатерални имултилатерални договори од областа на оданочувањето, Европски директиви	Службен весник на РМ; Official journal of the European union	
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Елиз Феран	Начела на корпоративно финансво право	Просветно дело	2009
	2.				
3.					
22.2.					